SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1226

av Sten Bergheden (M)

Motverkande av företagsintrång och skadegörelse

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en förstärkning av skyddet för laglig näringsverksamhet, samhällsviktig infrastruktur och myndighetsutövning mot organiserade störningsaktioner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar gällande ett särskilt brott för organiserad verksamhetsblockad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över utökade möjligheter för Polismyndigheten att snabbare kunna avlägsna personer som olovligen blockerar arbetsplatser, industrier, avverkningar, byggarbetsplatser och annan laglig verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skärpta straff för skadegörelse, sabotage och intrång som syftar till att stoppa eller fördröja laglig verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillträdesförbud för återkommande aktivister som vid upprepade tillfällen dömts för att störa laglig verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige ska värna demonstrations- och yttrandefriheten. Samtidigt måste rättsstaten säkerställa att laglig verksamhet kan bedrivas utan att stoppas genom olagliga blockader, intrång eller sabotage.

Under senare år har företag, skogsbruk, byggprojekt, industrier och annan verksamhet vid upprepade tillfällen utsatts för aktioner där aktivister genom blockader, fastlåsning, ockupationer eller skadegörelse förhindrat verksamheten från att bedrivas.

Även om flera av dessa handlingar redan är straffbara visar nu erfarenheten att ingripanden ofta tar alldeles lång tid och att konsekvenserna för de som återkommande deltar i sådana här aktioner många gånger är begränsade. Resultatet blir betydande kostnader för företag, försenade projekt och minskad respekt för rättsordningen.

Regeringen bör därför se över lagstiftningen i syfte att stärka skyddet för laglig verksamhet. Det bör bland annat utredas om ett särskilt brott för organiserade verksamhetsblockader ska införas, om Polismyndigheten ska ges utökade möjligheter att snabbare kunna avlägsna personer som hindrar pågående verksamhet samt om återkommande lagöverträdare ska kunna meddelas tillträdesförbud till särskilt utsatta områden.

Vidare bör straffen för skadegörelse och sabotage som syftar till att stoppa eller allvarligt försvåra laglig verksamhet ses över. Samhället måste tydligt markera att fredliga protester är en självklar del av demokratin, men att ingen har rätt att genom olagliga handlingar hindra andra från att bedriva laglig verksamhet eller utöva sin äganderätt.

Denna balans mellan demonstrationsfrihet och skyddet för laglig verksamhet är viktig för att upprätthålla förtroendet för både rättsstaten och de grundläggande fri- och rättigheterna.

Sten Bergheden (M)